

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím: *Már 48-ban se szerették őket...*

Forrás:

Uj Nemzedék

3p.
(Hely)

1921
(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

303.31

Hely

Idő

"1848"

Személy

Helyszám

303.31 "1848"

Már 48-ban se szerették őket...

— Az Uj Nemzedék tudósítójától —

Eés, márc. 31. Az idei tavasszal az ő sajtójuk minden alkalmat fölhasznált arra, hogy mai „elnyomott” helyzetüket szembeállítsák a 48-as idők ideális állapotaival.

A hagyományos felfogástól pedig egészen eltérő az a kép, amelyet az elfogulatlan kritika és vizsgálódás egyetlen fénysugaránál nyerünk.

Március 15-én eltűnt a régi Magyarország. Nemes és jobbágy megértőleg borult egymás vállára és az addig elnyomott fajtát is testvérévé fogadta? Ó nem! Pozsonyban, ahol az országgyűlés az új Magyarország alapjait vetette meg, március 19-én s 20-án a legrészt elkeseredéstől sugalt, nagy zsidóüldözések voltak s e jelenségek megismétlődtek minden nagyobb városban, főleg Székesfehérváron, Nagyszombaton és Pesten. A zsidóellenes mozgalmat pedig korántsem a csöcselék indította meg, hanem az öntudatos, fejlett kisiparos osztály, melyet az abszolutizmus alatt az „elnyomott zsidóság szabadon zsákmányolhatott ki s amelyre a szabadság hajnalán ismeretes mohósággal elsősorban vetette rá magát, miután még szabadabb érvényesülést nyert. A régi gyűlölet, a saját jövőjét féltő magyarságnak megmozdulása, tiltakozása volt ez a mozgalom. Székesfehérvárott formálisan kiűzték az összes zsidókat; Pozsonyban pedig április 23-án még a márciusit is felülmúló újabb üldözés volt. Mily nagy volt az ellenszenv az igazán művelt pozsonyi polgárság körében is, semmi sem bizonyítja jobban annál a tévnyél, hogy a polgári nemzet-ország megtagadta az engedelmisséget, midőn a batonai parancsnokok a zsidóság érdekében közbelépésre szólították fel. A rekonszerv tehát egyáltalán nem állapítható meg — sehol az egész országban.

A 48-as helyzet más vonatkozásaiban is nagyon hasonló volt a maihoz. Április 13-án, Pesten sok ezer ember részvételével gyűlés volt, amely a

pesti városi tanácshoz intézett petíciójában kerte: 1., a nemzetőrségbe bevett zsidók azonnali eltávolítását; 2., az 1838 óta bevándorolt zsidók kiutasítását; 3., Klein Ármán, az „Ungar” szerkesztőjének megbüntetését. S mi lett a pesti gyűlés eredménye? Az első kérelem teljesült, de egyébként a helyzet változatlan maradt.

Példátlan őszinteséggel mondja el egy június 7-én megjelent röpirat, melynek címe: „Mit nyerünk mi! Egy zsidótól!”, hogy milyen „irigylendő” volt a zsidóság helyzete a márciusi napokban s milyen volt az ancien regime korában. A cikk párhuzamba állítja a régi és új rendszert; refrénje: a régi rendszer elnyomott minden téren, de az új még jobban. Nagy, de nem szokatlan merészséggel az államtól követeli, hogy ez fojtassa el az antiszemita sajtót. Indokolása ugyanaz, amellyel bennünket évtizedeken át állandóan fenyegetett: „Ilyen iratokat más kormány egyáltalán alkotmányos országban sem tűr el!”

1848-ban a magyarság ellenszenvét nagy mértékben növelte a zsidóságnak a sajtó terén végzett munkája is. A szabadságharc fegyveres küzdelmét megelőző hónapok sajtóviszonyai teljesen megegyeznek a romboló sajtó világháborús szereplésével. A 48-as hírlapirodalom legdühösebb hírlapírói zsidók voltak. Ők voltak azok, akik a hosszú munkás években megállapodott, józangondolkodású Batthyány, Deák irányával elégedetlenkedtek. Kormányra igaz magyarok kerültek, kik mindent kockáztattak a hazáért, de a hazát semmiért. A legnagyobb magyart lelki halálba vitték a féktelen izgatások. A német nyelvű ultramagyar újságoknak — amelyek mégis első sorban kerültek külföldre — szerkesztői, munkatársai mind zsidók voltak, pl. Einhorn, Saphir, Oekonom, Liebermann, Engel, Rosenbaum s a megmagyarosított nevű Dióssy. Ők voltak az engesztelhetetlen harc követelői, ők, a harctértől messze hadakozók, akiket semmi baj sem ért, ők, akik a szabadságharc leveretése után tollukkal

végigszolgálták Bachnak leggyalázatosabb abszolutizmusát is, mialatt Batthyány, az aradi tábornokok s még oly sokan, akiknek radikalizmusával ők nem voltak megelégedve, a vérpadon pusztultak el...

Az abszolutizmus ideje volt az ő érvényesülésük igazi korszaka, majd a kiegyezés után, midőn ismét darutollas süveget nyomtak fejükbe. Befolyásuk, hatalmuk egyre nőtt s még a történelmet is meg tudták hamisítani, mikor a 48-as napokat úgy tüntették fel, mint amelyek az ő érdemeiket ismerték el.

Historicus veridicus.